

PL 68: RIZIKOVÉ FAKTORY

Použijte průběh své trestné činnosti pro sestavení seznamu rizikových faktorů. Ty obecně zvyšují pravděpodobnost dalšího trestného činu, aniž by nutně musely být v přímém kontaktu s činem. Existence rizikových faktorů znamená náchyllost k začátku nového průběhu trestné činnosti. Rizikové faktory se vztahují k Vašemu myšlení, cítění a chování. Musí se zohlednit v plánu sebeřízení, protože jsou důležitým stavebním kamenem plánu.

Příklady rizikových faktorů:

▼ Myšlenky: „Mně je všechno jedno, já nemám co ztratit.“ „Nestojím za to, aby mě měl někdo rád.“ „Nejsem dost chytrý.“

• Pocity: Vztek, smutek, lhostejnost atd.

• **Chování:** Horší kontrola kvůli požívání alkoholu nebo jiných drog. Hádka s nejlepším přítelem. Propadnutí u zkoušky.

Použijte průběh své trestné činnosti pro sepsání seznamu varovných signálů. Ty Vám indikují, že jste na začátku průběhu nebo že už jste v něm. Jedná se o externí i interní rizikové faktory:

Externí rizikové faktory: Signály, které jsou viditelné pro ostatní, např. pravidelná konzumace alkoholu, nepěstěný vzhled, hádavost, odtazítost od ostatních, potulování na hřištích, častější vyhledávání problematických prostředí.

Interní rizikové faktory: Signály, které ostatní nevidí, např. myšlenky, pocity, fantazie. „Potřebuju panáka, jinak to nevydržím.“ „Jsem vzteky bez sebe. Na někom si to vybiju.“ „Koho bych mohl přepadnout?“

Tyto rizikové faktory Vám ukazují, že je nutné okamžitě jednat, protože už jste vstoupil do svého průběhu trestné činnosti. Tyto faktory znát musíte, abyste pak mohl včas konstruktivně zasáhnout.

Rizikové faktory se mohou vyskytnout na různých úrovních průběhu. Na čím vyšší úrovni jsou, o to více energie musíte investovat, abyste se z tohoto řetězce dostali. Stojí to víc energie a je i nebezpečnější sestupovat z pomyslné hory, která měří 6 000 m, než z kopečku v parku. S přibývajícím výškou je vzduch řidší, je zima a nikdo vám nemůže pomoci, nezbývá Vám moc možností. S přibývajícím rizikem, např. s postupujícím průběhem (už jsem si vyhlídl oběť přepadení), klesá Vaše ochota zabránit dalšímu činu. (Který horolezec by se chtěl tři metry před vrcholem otočit, i když se blíží bouřka?)

Příklad:

	externí	interní
střední riziko	odtažení od ostatních	cítit se využitý
vysoké riziko	užívání alkoholu/drog	nenávistné myšlenky o druhých
velmi vysoké riziko	trávení času s potenciálním spolupa- chatelem	začít plánovat čin

Veźměte seznam se svými rizikovými faktory do skupiny a projděte ho spolu s ostatními účastníky a lektory. Odpovězte pak na otázky:

- Nepodcenil jste ani jste nezapomněl žádný rizikový faktor? Zohlednil jste všechny oblasti života?
- Neidentifikoval jste možná až příliš rizikových faktorů, které ve skutečnosti nejsou součástí průběhu trestné činnosti?